

Pædagogisk læreplan 3-6 år

Børnehuset Prinsen

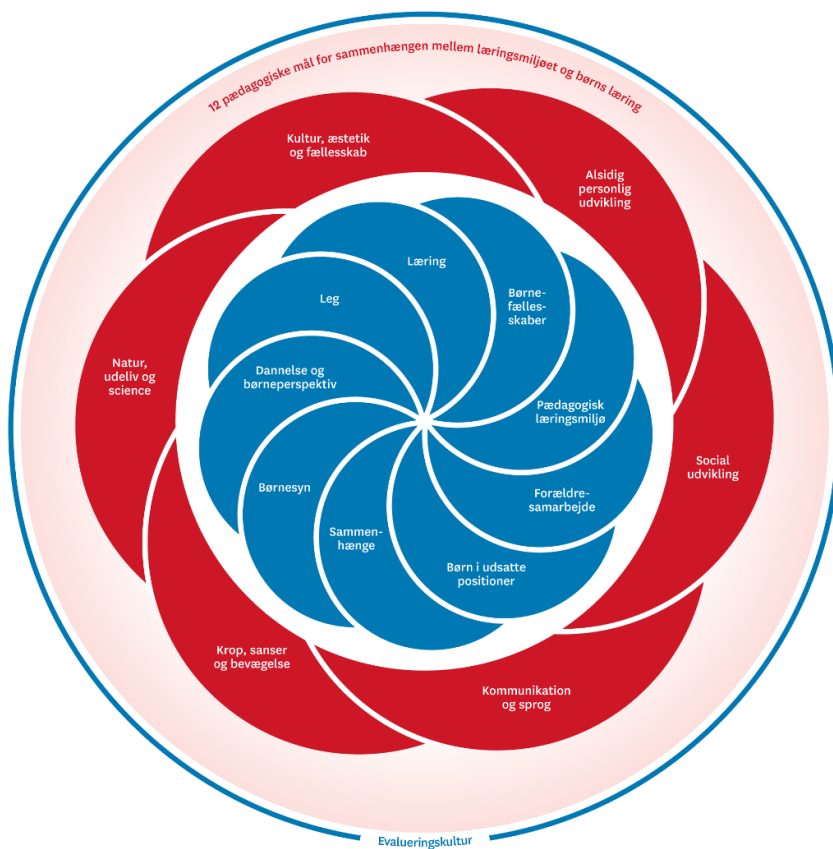
Børnehaven 2020 - 2021

B Ø R N E H U S E T

Prinsen

Indholdsfortegnelse

Introduktion til Børnehuset Prinsens læreplan	3
<i>Hvem er vi</i>	3
<i>Rammen - Den styrkede pædagogiske læreplan</i>	4
<i>Det fælles pædagogiske grundlag</i>	4
<i>De 6 læreplanstemaer</i>	4
Garderoben	5
Legepladsen	5
Måltidet	6
Børnesyn	7
Dannelse og børneperspektiv	7
Legen	8
Læringssyn	9
Børnefællesskab	10
Pædagogisk læringsmiljø	11
Børnemiljøet – det fysiske, psykiske og æstetiske	12
Forældresamarbejde	13
Børn i udsatte positioner	14
Sammenhæng til børnehaveklassen	16
Inddragelse af lokalsamfundet	16
Evaluerings og evalueringskultur	17
<i>Analyse/Evalueringsmodel:</i>	18

Introduktion til Børnehuset Prinsens læreplan

Den styrkede pædagogiske læreplan er udarbejdet af personalet og lederen i Børnehuset Prinsen. Læreplanen omhandler det pædagogiske grundlag, de 6 læreplanstemaer, den daglige pædagogiske praksis, børnesyn og læringssyn. Læreplanen er det pædagogiske personales arbejdsredskab. Den er dynamisk, da vi omsætter læreplanen i praksis, evaluerer og det pædagogiske personale kontinuerligt kigger på egen pædagogisk praksis som justeres, så de derved får nye erkendelser og forståelser.

Hvem er vi

Børnehuset Prinsen er en integreret kommunal daginstitution, normeret til 60 børnehavebørn og 36 vuggestuebørn beliggende i hjertet af Viborg midtby, med byens kulturelle tilbud "lige uden for døren".

Bygningsmæssigt bor vi i de gamle nyrenoverede kasernebygninger samt en separat pavillon, der rummer gruppen af de ældste børnehavebørn.

I Prinsen har vi 3 børnehavegrupper med ca. 20 børn i hver gruppe. Den ene gruppe består af de 5-årige børn og har til huse i en separat bygning kaldet pavillonen.

Personalegruppen består af 17 personer: Pædagoger, pædagogiske uddannede assistenter, pædagogmedhjælpere og pædagogstuderende som er fordelt på henholdsvis vuggestuegrupperne og børnehavegrupperne.

Det pædagogiske personale har taget kurser indenfor sprogmoduler, praktikvejler modulet og Marte Meo, hvor vi arbejder med en ressourcefokuseret og anerkendende tilgang til alle børn den coachende og anerkendende tilgang.

Derudover er der ansat en kost- og ernæringsassistent, som er ansvarlig for menuplaner, indkøb og driften i køkkenet, som varetager vores fuldkostordning. I Prinsen tilbyder vi økologisk fuldkostordning med 60-90% økologi. Vi serverer morgenmad, formiddagsmad, frokost samt eftermiddagsmad. Vores kost- og ernæringsassistent sikrer, at børnene får en sund og nærende kost, som efterlever fødevarestyrelsens anbefalinger.

Personalet har en ansættelse i Børnehuset Prinsen, og er ikke ansat i en bestemt gruppe. Man kan være tilknyttet en af de 3 vuggestuegrupper eller en af de 3 børnehavegrupper, hvor man har ansvaret for at afholde forældresamtaler og have fokus på børnenes trivsel, læring, dannelse og udvikling. Vi udnytter personalets faglige kompetencer og forskelligheder til gavn for hele huset.

Vi arbejder med kerneopgaven – en kerneopgave vi løser sammen til gavn for barnet og sammen med forældrene. Vores kerneopgave i Prinsen er: Sammen understøtter vi børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse, og det gør vi i samarbejde med forældrene.

Rammen - Den styrkede pædagogiske læreplan Det fælles pædagogiske grundlag

I børnehuset Prinsen tager den pædagogiske læreplan udgangspunkt i elementerne i det fælles pædagogiske grundlag og målsætningerne i de 6 læreplanstemaer.

I Børnehuset Prinsen i børnehaven vil barnet møde pædagogiske tiltag indenfor de seks læreplanstemaer og disse målsætninger i hverdagens pædagogiske rutiner. Der vil være temaer, hvor der er et mere øget fokus, da det har betydning for barnets dannelse, trivsel, læring og udvikling. Intet tema kan ses isoleret og alle temaer skal i vores forståelse kædes sammen, da alle aspekter har betydning for barnet og er til stede hele dagen og er gensidigt afhængige af hinanden. I børnehaven tilrettelægger vi læringsmiljøer, hvor vi inddrager børnene, og giver dem medbestemmelse samt forskellige handle- og deltagelsesmuligheder i rutinerne i hverdagen som bl.a. er med til at styrke og udvikle deres selv- og identitetsdannelse i de sociale og kulturelle fællesskaber, de er en del af.

-
- *Barnesyn*
 - *Dannelse og børneperspektiv*
 - *Legen*
 - *Læring*
 - *Børnefællesskaber*
 - *Pædagogisk læringsmiljø*
 - *Forældresamarbejde*
 - *Børn i udsatte positioner*
 - *Sammenhæng med børnehaveklassen*
-

De 6 læreplanstemaer

I Børnehuset Prinsen arbejder vi med det pædagogiske grundlag, som er vores fælles fundament og de 6 læreplanstemaer som skal ses i sammenhæng og samspil med hinanden. De kan ikke ses isoleret.

Vi vil gerne give indblik i, hvordan vi arbejder med den pædagogiske praksis og hverdagens rutiner koblet til læreplanstemaerne.

Vi tager hensyn til barnets alder og kompetencer, når vi støtter op omkring barnets udvikling.

6 læreplanstemaer

Alsidig og personlig udvikling
Social udvikling
Kommunikation og sprog
Krop og sanser og bevægelse
Natur, udeliv og science
Kultur, æstetik og fællesskab

Garderoben

I Børnehuset Prinsen i børnehaven ser vi garderoben som et læringsrum, hvor børnene:

-
- *Øver sig i at blive selvhjulpne*
 - *Lærer at vente på tur*
 - *Øver sig i at holde fokus på det man er i gang med – øver koncentration*
 - *Lærer at vise hensyn til hinanden*
 - *Lærer nye betegnelser for påklædning*
 - *Øver sig i at være en god ven*
 - *Styrkelse af barnets selvværd og tro på at barnet godt kan*
 - *Barnets sanser udfordres igennem af- og påklædning*
 - *Barnet bliver bevidst om vind, vejr og årstider*
-

Legepladsen

Legepladsen er vores fysiske læringsrum, som er en del af børnenes hverdag, hvor der er plads til leg, venskaber, motoriske udfoldelser og hvor børnene øver sig i at:

-
- *Samarbejde*
 - *Danne nye venskaber*
 - *Fordybe sig i legen*
 - *Mærke og sanse vejret, naturen og årstiderne*
 - *Prøver sig selv af ifht. motoriske udfordringer – gyngende, klatre, cykle, løbe op og ned ad bakkerne*
 - *Får succesoplevelser ved at lære og kunne noget nyt*
-

Måltidet

I Børnehuset Prinsen har vi fuldkostordning, hvor der bliver serveret varieret mad gennem hele dagen. Måltiderne er dagligt tilbagevendende begivenheder og rutiner for børnene i børnehaven, og de er en stor del af børnenes liv og dermed også af vores pædagogik med at skabe gode rammer omkring måltiderne i Prinsen og give børnene mulighed for at øve sig i selvhjulpenhed.

Inden frokostmåltidet i børnehaven hjælper børnene med forberedelse og klargøring af måltiderne i form af at dække bord, sætte vand på bordet og hente maden. Herefter starter vi frokostmåltidet med en sang og derefter bliver der sagt værsgo. Vi tilstræber, at det skal blive en rolig stund i en god atmosfære, hvor der er tid til at spise maden sammen.

Ved måltiderne lærer børnene bl.a.:

-
- *At spise sammen med andre og samværet omkring maden / være en del af et fællesskab*
 - *At vente på tur og sende maden rundt*
 - *Hjælpe hinanden*
 - *Øve sig i at øse en passende portion op på sin tallerken*
 - *Øve sig i at spise med kniv, gaffel og ske*
 - *Bruge sine sanser*
 - *Læring omkring råvarerne hvor de kommer fra*
 - *Være madmodig og prøve at smage på nye ting*
 - *Ved højtlesning af en bog under måltidet øves børnenes koncentration*
 - *Alle seks læreplanstemaer er tilstede i måltidet og måltidspædagogikken*
-

Måltidet afsluttes med at børnene selv rydder egen service af bordet, skraber evt. madrester af tallerkenen for derefter at gå i garderoben.

Børnesyn

I Børnehuset Prinsen arbejder vi grundlæggende med en anerkendende tilgang til de mennesker vi er sammen med. Vi tager udgangspunkt i at: Barnet fødes som et socialt væsen, hvor udvikling sker i samspil med andre. Børn skal lyttes til, ses og forstås så nuancerede, som de er.

Vi ser børn som værende medkonstruktører og medaktører i eget liv og i vores fælles kultur. Barnet har ret til medbestemmelse i de områder, der er vigtige og relevante for barnet på dets udviklingsniveau.

Barnet udvikler sig bedst gennem positivt samvær, hvor der grundlæggende fokuseres på dets potentialer, ressourcer og kompetencer. Det betyder, at vi i Prinsen arbejder med en ressourcefokuseret og anerkendende tilgang til alle børn, samt anvender de 5 Marte Meo principper: At følge initiativ – Positiv bekræftelse af initiativ – At sætte ord på egne og dens andens initiativer – Turtagning – Positiv ledelse.

Metoden bygger på at se de evner og muligheder, som mennesker i forvejen har. Metoden bygger på læring og muligheden for at støtte udviklingen af kommunikation og samspil.

Vejen til udvikling skal især findes i det vellykkede samspil mellem mennesker.

Ved at gøre mere af det, støtter vi barnets udvikling, lyst til at lære og tro på sig selv.

Grundlaget for Marte Meo er altså de ressourcer, som i forvejen findes hos børn og voksne.

Dannelse og børneperspektiv

Dannelse handler om at blive et menneske i samfundet. Barnet skal tilegne sig kompetencer / færdigheder / erfaringer med den verden vi alle er en del af. Det sker i samspillet og i relationerne med andre mennesker. Mange af disse ting lærer barnet i sin nære omverden og bl.a. i legen som er skabt til denne dannelsesproces.

Det betyder, at vi i Prinsen støtter børnene i nysgerrigt at undersøge og fremme: Samhørighed – selvbestemmelse – Medbestemmelse – solidaritet – Dømmekraft. Det gør vi ved at tilrettelægge vores pædagogiske læringsmiljøer / skabe læringsrum eller situationer ud fra barnets alder og udviklingsniveau samt inddrage børnene ved at give dem forskellige handle – deltagelsesmuligheder og medbestemmelse i rutinerne i vores hverdag. Vi lærer også barnet "at kunne være på", men også at give plads til andre i fx spisesituationer og i mindre grupper og derved styrkes børnene og udvikler deres engagement, positioner og selv – og identitetsdannelse i de sociale og kulturelle fællesskaber, de indgår i og har til rådighed og er medskabere af.

Vi viser tydeligt i vores væremåde, at alle er lige meget værd. Vi er tydelige omkring, hvad vi vil have og hvad vi ikke vil have. Vi er guidende og konfronterende på den måde, at vi italesætter for barnet, hvad der sker i en given situation både for barnet selv, men også for de andre børn.

I børnehaven ser vi børns dannelse, som en af vores vigtigste opgaver og som noget, der sker gennem hele dagen og igennem legen. Vi er bevidste om vores egen rolle som pædagog, om at være en tydelig voksen, som kan gå foran og inspirere børnene og understøtte børnenes dannelse og udvikling igennem de pædagogiske rutiner.

Dannelse i børnehaven er også en læring om, hvordan vi er overfor hinanden og i samspil med andre mennesker. Vi skal tale godt om og til hinanden. Vi vægter at have en god tone overfor både børn og voksne, og vi sætter ord på vores og børnenes følelser.

Vi synes, det er vigtigt at børnene lærer at passe på hinanden og dette italesætter vi fx i forbindelse med konflikter mellem børnene.

Et eksempel herpå: En dreng vil gerne have den røde traktor, han forsøger at tage den fra en pige, men hun holder godt fast. Drengen slår pigen og hun begynder at græde. Pædagogen kommer hen og hjælper drengen og pigen ved at sætte ord på deres initiativer og følelser. Pædagogen siger: "Hov du glemte lige at passe på pigen. Jeg kan se at hun bliver ked af det, når du slår hende. Du vil meget gerne lege med traktoren og du bliver lidt vred, du kan jo spørge, om du må låne den efter pigen."

Vi mener altså, at vi skal passe på hinanden, men vi er også meget opmærksomme på at dannelse også er, hvordan vi behandler vores ting og vores jord. Vi forsøger at hjælpe dem med at passe på fx vores legesager. Når vi er på gåtur, tager vi nogle gange en pose med og samler skrald op og får nogle gode snakke om, at vi skal passe på naturen og dyrene deri.

Legen

Legen har en værdi i sig selv og legen er grundlæggende for børnenes sociale og personlige læring og udvikling. Legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd, identitet og dannelse.

Det betyder, at vi i Børnehuset Prinsen prioriterer børnenes leg højt. Det vil sige, at vi i løbet af dagen skaber rammerne for legen i de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene. Vi har skabt små rum i rummene, som signalerer at der er plads til stillelege, fordybelse, kreativitet og fysisk aktivitet i de forskellige rum. Der er plads og tid til, at barnet kan lege med sig selv, med andre børn og med de voksne. Nogle gange skal legen støttes af de voksne dvs. en voksenstyret legeaktivitet, men også, hvor de voksne er på gulvet sammen med børnene, og guider og støtter børnene i legen med de spilleregler, der følger med i en leg. Det kan være at det samme barn leger den samme leg hver dag, og har brug for at blive introduceret til andre måder at lege og opleve på. Eller der er behov for at alle kan være med i en leg eller nogle få skal have ro til at lege sammen, fordi de i legen udvikler relationer og venskaber.

De voksne omkring barnet er opmærksomme på både at gå foran i en leg, ved siden af, men også bagved i legen og trække sig, når legen fungerer. Derved følger de voksne børnenes spor og er opmærksomme på, hvornår de enkelte børn har brug for de voksne.

I børnehaven har vi også fokus på fælleslegene, som er med til at skabe grobund for legerelationer mellem børnene på stuen og ind i børnefællesskabet, da fælleslegene er udviklende og læringsrige lege med et fælles regelsæt. Fælleslege styrker:

-
- *At vente på tur/turtagning*
 - *Rumme at man ikke altid bliver valgt, men at man alligevel bidrager til legen*
 - *At røre ved hinanden, når man skal holde i hånd og også at kunne stå tæt fx i "Hospitals-legen" og "Banke-bøf"*
 - *At have et hurtigt overblik*
 - *At hjælpe sine kammerater på stuen - også dem man ikke leger så meget med*
 - *At kunne samarbejde med sine venner om en fælles opgave*
 - *At kunne tage hensyn til hinanden og kunne være omsorgsfuld og forsigtig, når fx kammeraten skal løftes i "Hospitals-legen"*
-

Læringssyn

I vores læringssyn i Børnehuset Prinsen tror vi på, at man lærer gennem hele livet og udvikler sig i fællesskab med andre mennesker. Vi ser det enkelte barn som værende "medfødt kompetent" med sin egen unikke personlighed, og at der foregår læring for barnet / børnene hele dagen bl.a. i hverdagens rutiner, i legen, ved måltidet, i de planlagte og spontane aktiviteter og i samspillet og relationen med andre børn og voksne. Det er en proces, hvor barnet omformer og udvikler sin viden, forståelse og færdigheder.

I Børnehuset Prinsen sker børns læring gennem en vekselvirkning mellem tilrettelagte aktiviteter i forhold til den pædagogiske praksis, egne spontane oplevelser og leg. Læring er en dynamisk proces, der foregår i samspil med det eller dem, der omgiver barnet. Vi giver børnene løbende "kærlige" skub, således de udvikler sig, og lærer nyt.

Vi stiller passende krav i hverdagen til vores børn, så alle kan indgå i et fællesskab. Det pædagogiske personale tager ansvar for relationen ved at se, lytte, bekræfte barnet - anerkende barnets følelser, samt støtte barnet i at indgå i sociale fællesskaber.

Derudover tilrettelægger og tilbyder vi børnene flere differentierede læringsmiljøer / børnefællesskaber, de kan indgå igennem dagen, f.eks. forskellige læringsmiljøer, aktiviteter, til samling, små fordybelses grupper mm.

Vi giver også børnene mulighed for at tilegne sig og få ny viden og udfordringer. Børnene bliver udfordret, får mulighed for leg og fordybelse og i at indgå i flere forskellige relationer, da barnet udvikler sig og lærer i de sociale fællesskaber. I relationerne afprøver børnene deres måde at være sammen på, og i leg og aktiviteter øver de sig på at forstå den verden, de selv er en del af.

Vi tager udgangspunkt i barnets individuelle potentialer og forudsætninger:

- Vi stiller realistiske krav til børnene ud fra alder og udvikling
- Vi inddeler ind imellem børnene i grupper efter alder og færdigheder / kompetencer fx de 3-årige, 4-årige, de 5-årige
- Vi sikrer også, at børnene lærer af hinanden på tværs af alder og køn – at høste af hinandens erfaringer og viden.
- Det pædagogiske personale skal gennem faglige og pædagogiske metoder, refleksioner, overvejelser finde ud af, hvad børnene kan nu, og hvad de kan på længere sigt i den nærmeste zone for udvikling. De voksne går foran, ved siden af eller bagved barnet. Vi reflekterer over Basil Bernsteins model.

	Børn har ringe indflydelse på form og indhold	Børnene har høj indflydelse på form og indhold
De voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form	<i>Læringsrum voksenskabt læring</i> Den voksne går foran barnet. Den voksne har sat et bestemt indhold på programmet. Børnene skal lære noget bestemt	<i>Læringsrum voksenstøttet læring</i> Den voksne støtter og udvikler sammen med børnene. Børnenes medbestemmelse er medtænkt i projekter og aktiviteter fx følge børnenes spor
De voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form		Læringsrum leg og spontane oplevelser Den voksne går bag ved barnet. Den voksne skaber muligheder og udfordringer gennem tilrettelæggelse af et miljø for leg og læring. De pædagogiske handlinger ligger underforstået i miljøet fx ved overvejelser over legepladsens indretning

Fig 1: De 3 læringsrum (Basil Bernstein)

Børnefællesskab

Alle børn skal føle sig værdifulde og som en del af børnefællesskabet. Vi ved at børns selvdannelse udvikles gennem samspil i sociale fællesskaber og at måden, hvorpå barnet inddrages har en betydning for barnets positive selvværd. At blive et ligeværdigt medlem af børnefællesskabet, kræver at det pædagogiske personale arbejder målrettet med at skabe rammer for fællesskabsrettede aktiviteter, og har opmærksomhed på det enkelte barns

placering i børnefælleskabet. Igennem den pædagogiske praksis er vi opmærksomme på at få alle børn med i et børnefællesskab. Derudover opfordrer vi forældrene til at tage et medansvar i forhold til legeaftaler, da vi oplever, at børnenes relationer bliver styrket, når børnene har været hjemme at lege med hinanden på to-mands-hånd.

I Børnehuset Prinsen har vi valgt at have et målrettet fokus på børns venskaber ud fra et materiale, der hedder "Fri For Mobberi", hvor vi arbejder med relationerne og samspillet betydning for barnets trivsel og udvikling. Det betyder, at vi sætter ord på både barnets og vores egne følelser og handlinger, og det gør vi fordi, vi gerne vil hjælpe barnet til at forstå sig selv og på sigt og forstå andre. Når vi støtter børnene i deres relationer til andre børn, støtter og styrker vi barnets selvværd, så de hjælpes til at beherske balancen mellem egne behov samt opdage og tage sig af andres behov. Det gør vi igennem forskellige øvelser f.eks. Læser vi bøger og snakker ud fra plancher, hvad vil det sige at være en god ven og hvordan er man en god ven, vi snakker om følelser, har fælles lege, børnemassage og alle børnene har deres egen trøstebamse.

Pædagogisk læringsmiljø

I Børnehuset Prinsen skaber vi rammer for at der er læringsmiljøer tilstede for børnene hele dagen. Det kan være fysiske rammer, hvor aktiviteter stimulerer sprog, motorik, viden om natur samt kunst og kultur, hvor vi tager udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan og de seks læreplanstemaer, der er rammen for børnenes dannelse, læring, trivsel og udvikling.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Børnehuset Prinsen har fokus på at skabe rammer, hvori der sker læring for det enkelte barn gennem hele dagen fra barnet træder ind ad døren. Det gør vi ved at tilbyde læringsmiljøer, hvor barnet kan fordybe sig f.eks. i at tegne, konstruere, spille spil, lege og hvor der er nærværende voksne til stede, som kan støtte og guide barnet i forskellige situationer i løbet af dagen. Det gør vi ved at:

-
- *Finde tid til ro og fordybelse i små grupper på stuen*
 - *Tage hensyn til det enkelte barn*
 - *Arbejde ud fra Marte Meo principperne*
 - *Tage børnene alvorligt og anerkende børnenes følelser*
 - *Vise børnene tillid og give dem ansvar – børnene i Børnehuset Prinsen hjælper fx med at dække bord og de ældste børn hjælper de små i garderoben*
 - *Det pædagogiske personale er rollemodeller og børnene spejler sig i det, de ser, vi gør og er. Vi siger fx godmorgen til alle – både børn, forældre og kolleger imellem*
 - *Udfordre børnene ud fra nærmeste zone for udvikling. Vi observerer, om der skal gøres en ekstra indsats for det enkelte barn i form af at styrke barnets motorik, sprog og sociale kompetencer*
-

Vi bruger vores legeplads som et læringsrum, som er en væsentlig del af den pædagogiske hverdag, hvor vi over middag er ude og lege på legepladsen. Legepladsen er indrettet med variation i et terræn med både ujævnt / jævnt underlag og beplantning samt gynger og klatretårne, hvor børnene kan blive udfordret motorisk. Her ser vi at venskaber og leg bliver skabt / dannet på tværs af alder, køn og grupper. De større børn hjælper de mindre børn, og der er også plads til de vilde lege. I vores børnehave må børnene klatre i træer og det skaber sus i maverne. Børnene øver sig og får en erfaring og fornemmelse for egen kropsbevidsthed. På legepladsen bliver der leget med smådyr, der findes på legepladsen, samlet blade, kastanjer og snittet i grene. Vi ser legen udvikle sig på nye måder i det udendørs rum – en gren bliver til en skyder eller en fiskestang og børnene eksperimenterer med naturen. De små børn ser op til de store børn og udfordrer sig selv. De kopierer de store børns leg og bliver klogere på legen og reglerne dertil.

Børnemiljøet – det fysiske, psykiske og æstetiske

I Børnehuset Prinsen /børnehaven tænker vi børnemiljøet ind i den pædagogiske praksis. Vi tager udgangspunkt i Den styrkede pædagogiske læreplan og de 6 læreplanstemaer, når vi inddrager og tilrettelægger det pædagogiske læringsmiljø, hvor vi inddrager børneperspektivet, og tager hensyn til børnenes forskellige interesser, alder og deres nærmeste udviklingszone, da det er faktorer, som er med til at fremme børns læring, trivsel, udvikling og dannelse.

I børnehaven er vi opmærksomme på, at børnemiljøet skabes af den gensidige påvirkning, der finder sted mellem børnene og omgivelserne i form af det fysiske, psykiske og æstetiske miljø som tilsammen udgør børnemiljøet. Vi inddrager og tilrettelægger børnemiljøet, så børnene får

mulighed for at udforske de forskellige læringsrum både inde, ude, på legepladsen og i vores motorikrum. Vi diskuterer løbende, hvordan vi kan forbedre læringsmiljøerne.

I forhold til det fysiske børnemiljø har vi i Børnehuset haft processer, hvor vi har arbejdet med indretningen i børnehaven i form af farver og placering af læringsmiljøer. Vi har prioriteret at have funktioner / læringsmiljøer, der fokuserer på samt tager hensyn til børnenes forskellige interesser. Vi tager udgangspunkt i vores fysiske rammer indendørs og udendørs, herunder forhold som indretning og materialevalg. Vi har indrettet børnehaven således, at vi på vores stuer kan imødekomme børnegruppens specifikke behov. Børnehusets legepladser er også steder, hvor børnene vil kunne udvikle sig på alle planer. Her bliver børnene udfordret på hver deres måde med nærværende voksne, der følger børnenes egne initiativer.

Det æstetiske børnemiljø i børnehaven har indflydelse på, hvordan omgivelserne påvirker børnene i dagligdagen. Et motiverende æstetisk miljø gør det muligt at give børnene positive og udfordrende sanseoplevelser og kendetegnes også ved, at det er børnenes værker, der udstilles, ligesom billeddokumentationer af processerne gør det. Det bliver præsenteret på en flot og iøjnefaldende måde, så andre får lyst til at gå hen og kigge på det og blive inspireret.

Det psykiske børnemiljø handler om, hvordan børnene trives med hinanden og de voksne, fællesskab, venskab og tryghed. Hermed forstås vores pædagogik, samværsformer og rutiner. Vi har været med i et VIDA projekt, hvor vi har opmærksomhed på de sociale relationer og etablering af relationer børnene imellem.

I forbindelse med samling inddrager vi børnene i en dialog vedr. planlægning af aktiviteter og forhold i børnegruppen. Vi arbejder ud fra en anerkendende tilgang til barnet, og har valgt at arbejde efter Marte Meo metoden, som er anerkendende og inkluderende, og som er med til at sikre at barnets personlighed udvikles gennem et udviklingsstøttende samspil.

Derudover vægter vi at skabe tryghed, forudsigelighed og genkendelighed for børnene.

Børnene har faste pladser, når vi spiser frokost. De sidder så vidt muligt sammen med de samme voksne hver dag.

Samtidig tager vi hensyn og lytter til barnets individuelle behov og relationer i løbet af dagen.

Forældresamarbejde

I vores hverdag lægger vi stor vægt på, at vi gennem en positiv dialog og gensidig forventningsafstemning med forældrene, skaber et godt samarbejde om barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Vi tror på, at forældresamarbejdet fungerer bedst, når det er baseret på dialog – åbenhed – respekt og med disse værdier møder vi forældrene i Prinsen. Vi har et tæt samarbejde med vores forældre omkring det enkelte barns trivsel og udvikling. Ressourcerne skal findes hos både det enkelte barn og i personkredsen omkring barnet. Familien og netværket omkring barnet er som udgangspunkt en ressource, og det er afgørende for indsatsen at kende familiens og netværkets potentialer.

Vi arbejder ud fra en tidlig inddragelse og tidlig indsats sammen med forældrene, så vi kan lave en ressourcefokuseret indsats for det enkelte barn både i børnehuset og hjemme. Vores

erfaring er, at ved at inddrage forældrene så tidligt som muligt og i tæt samarbejde omkring barnet, kan vi sammen støtte barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse bedst muligt.

Ved opstarten i børnehaven tilbydes alle børn en opstartssamtale, hvor forældrene, en fra vuggestuens personale eller dagplejer og kontaktpædagogen fra børnehaven deltager. Til denne samtale bliver der tilbudt en rundvisning i huset. Til denne rundvisning oplyses der om vores velkomstfolder, som ligger på hjemmesiden / børnenettet samt praktisk information omkring hverdagen i børnehaven.

Når barnet starter i børnehaven, har vi løbende dialog med forældrene omkring opstarten og barnets trivsel og udvikling. I børnehaven tilbydes der en samtale ca. 3 måneder efter barnet er begyndt og der er mulighed for, at samtaler kan aftales efter behov i løbet af barnets tid i børnehaven. Inden barnets skolestart tilbydes der en førskolesamtale og en overleveringssamtale med forældrene og skolen ifølge TOPI (Tidlig Opsporing og Indsats) overgangsskema.

I Børnehuset Prinsen er det vigtigt for os, at dagen starter med en god aflevering for barnet. Derfor vægter vi, at barnet får en god og tryk aflevering med nærværende voksne, hvor vi hjælper og støtter barnet i at sige farvel til mor eller far sammen med barnet, så barnet kan være klar til en ny dag i børnehaven.

Det betyder, at vi siger godmorgen til både barn og forældre, når de kommer om morgenen. Det gør vi fordi, det har stor betydning for barnet at blive set og mødt og at barnet og forældrene skal føle sig velkomne. Vi forventer, at forældrene informerer os om, hvis der er sket noget uforudset i forhold til barnets trivsel, og som har betydning for barnets trivsel og udvikling i løbet af dagen, og ligeledes informerer vi forældrene om barnets dag i børnehaven.

Børn i udsatte positioner

I Børnehuset Prinsen tager vi udgangspunkt i den Tværfaglige model som er stilladset for vores samarbejde, når vi i Børn & Unge i Viborg Kommune samarbejder på tværs af fagligheder omkring børn og unges trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi anvender TOPI (Trivsel Opsporing og indsats) trivselsmålinger af barnet 3 gange om året, hvor vi vurderer barnets trivsel og udvikling, så tidligt som muligt kan se og opdage børn i en udsat position eller have fokus på børn, der begynder at udvise tegn på mistrivsel, vanskeligheder og børn med eventuelle særlige behov, der gør sig gældende.

-
- *Barnets adfærd ses i den sociale kontekst, hvori barnet indgår. Fokus er på barnets ressourcer.*
 - *Forældrene er aktive samarbejdspartnere. Forældrene er en ressource.*
 - *Det tværfaglige professionelle samarbejde og de tværfaglige ressourcer vægtes højt. Der skabes fælles begreber og forståelse af hinandens praksis.*
-

I Børnehuset Prinsen arbejder vi med materialet TOPI (Tidlig Opsporing og Indsats), som består af forskellige værktøjer, skemaer og procedurer. Ved hjælp af disse redskaber fra TOPI tager vi dermed et medansvar og handler, når der er mistanke om mistrivsel, og inddrager forældrene på et tidligt tidspunkt.

Vi har 6 Tværfaglige Forums møder om året. Et Tværfagligt Forums møde er et møde mellem forældre, kontaktpædagog, Børnehusleder og tværfaglige personer (psykolog, logopæd). Sundhedsplejerske og ressourcepædagog kan indkaldes, hvis der vurderes et behov for deltagelse.

Mødet har det formål at forebygge, at mistrivsel og problemer ikke vokser sig store. Målet er sammen at analysere os frem til nogle konkrete nye handlinger som kan understøtte barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse og hjælpe barnet i god trivsel.

Vi bruger de Tværfagligt Forums møder til at blive klogere på hvilke tiltag, som er hensigtsmæssige at sætte i værk i forhold til barnet.

For børn med særlige behov, ydes en særlig tilrettelagt pædagogisk indsats i et tæt samarbejde med forældrene og de fagpersoner, der er relevante at inddrage i samarbejdet omkring barn og familie, så barnet kan trives og udvikle sine kompetencer.

Det pædagogiske personale skal kontinuerligt reflektere over, hvordan vi møder barnet og tilrettelægger læringsmiljøer som er med til at understøtte barnets trivsel, dannelse, læring og udvikling. Det gør vi ved at arbejde med en forudsigelig og genkendelig struktur, anvende piktogrammer til at tydeliggøre strukturen for børnene i gruppen og inddele børnene i mindre grupper.

Det pædagogiske personale i Prinsen støtter og guider børnene med at danne relationer/venskaber. Vi tilbyder børnene differentierede fællesskaber i den store gruppe, men også i mindre grupper, som giver børnene og den voksne mulighed for, at støtte børnene i deres udfordringer og understøtte børnenes læring og mestring af kompetencer.

Sammenhæng til børnehaveklassen

I Børnehuset Prinsen har vi etableret en gruppe med de 5-årige børn det sidste år børnene går i børnehaven. Denne børnegruppe har til huse i en pavillon særskilt fra de to øvrige børnegrupper. Her er de ældste børn samlet alle ugens dage fra kl. 8.00 – 11.30.

Vi tilrettelægger læringsmiljøer for de ældste børn, hvor vi tager udgangspunkt i barnets perspektiv, nærmeste zone for udvikling og hvor børnene kan øve sig i at kunne lære at mestre nye færdigheder og sociale kompetencer i forbindelse med at blive klar til skolestart.

Det kan være forskellige aktiviteter med udgangspunkt i de 6 læreplanstemaer, hvor der er fokus på kommunikation og sprog, personlig og alsidig udvikling, sociale kompetencer, venskaber, selvhjulpethed, natur og science, bevægelse, spille spil, legen, ture ud huset / udeliv, fællesskabet, hvor der tages hensyn til børnenes forskellige forudsætninger og børnegruppens sammensætning. Vi holder bl.a. samling to gange om ugen, hvor børnene har faste pladser. Samlingen kan fx indeholde:

-
- *At være en god ven og hvordan man er en god ven – arbejder med materialet ”Fri for Mobberi”*
 - *Dialog om forskellige emner, der tager udgangspunkt i børnenes interesser samt det at være en del af et fællesskab / del af en gruppe*
 - *Syng sange og lære nye tekster samt øve rim og remser for at lege og styrke sproget*
 - *Fælleslege og samarbejdsøvelser, så børnene lærer at vise omsorg, empati, omsorg for hinanden og vente på tur, hjælpe og udvise respekt for hinanden*
-

I Prinsen har vi et samarbejde med forskellige skoler men primært med vores distrikt skole som er Vestre Skole. De ældste børn vil i løbet af det sidste år deltage i: Skolernes motionsløb i uge 41, gå på besøg på Vestre Skoles bibliotek 6 gange i løbet af efteråret og låne bøger samt leger på skolens legeplads i frikvartererne sammen med skolebørnene. I løbet af foråret er de ældste børn sammen med børnehaveklasserne til leg og bevægelse på Vestre Skole. Derudover besøger de Vestre Skoles SFO. Når børnehavebarnet skal i skole, er børnene på besøg på de forskellige skoler. Desuden tager pædagogen på besøg med de enkelte børn som skal gå på andre skoler i løbet af foråret.

Inddragelse af lokalsamfundet

I børnehuset Prinsen gør vi brug af lokalsamfundets mange muligheder og forskellige kulturelle tilbud, der er i byen. Vi deltager i de tilbud, som vi finder relevante for vores børnegruppe.

Det kan bl.a. være:

- Besøg på VIA, når de studerende inviterer i forbindelse med projekter
- I forbindelse med det årlige Børnesnapsting, deltager børnehavebørnene i forskellige aktiviteter. Det kan være et kreativt værksted eller en sejltur med båden Margrethe
- Teaterforestillinger på biblioteket og Carte Blanche
- Børnegudstjeneste i Domkirken til jul
- Vi ønsker at give børnene kulturelle oplevelser og indblik i det omkringliggende samfund, som de er en del af, samtidig med at vi ønsker at stimulere deres sanser og pirre deres nysgerrighed. Vi oplever, at børnene tager de mange indtryk med hjem, hvor historier og oplevelser indgår i deres leg. Det er med til at styrke børnenes sprog, dannelse og sociale kompetencer.
- Ture til naturskolen i Undallslund, hvor børnene går på opdagelse i skoven
- I Digterparken, på Borgvold og i Pilehaven bruger vi de grønne arealer og legepladser til motorisk udfoldelse.

Gennem oplevelserne i naturen bliver børnene især udfordret motorisk og sanseligt. Det sker gennem leg på væltede træer, trille ned af bakker, hoppe i vandpytter, gå på opdagelse efter krible-krabledyr eller mærke, at det regner på næsen. De oplever årets gang i naturen og herigennem får de styrket deres forståelse for natur og naturfænomener.

Evaluering og evalueringskultur

I Børnehuset Prinsen bruger vi læreplanen som et redskab til at arbejde med at skabe en systematisk evalueringskultur, hvor vi evaluerer på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø over hele dagen og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det gør vi i praksis ved, at der i planlægningen af den pædagogiske praksis indgår overvejelser omkring et valgt fokus, som danner grundlag for analyse af og systematisk refleksion over sammenhængen mellem læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Børnenes perspektiver indgår i evalueringer under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

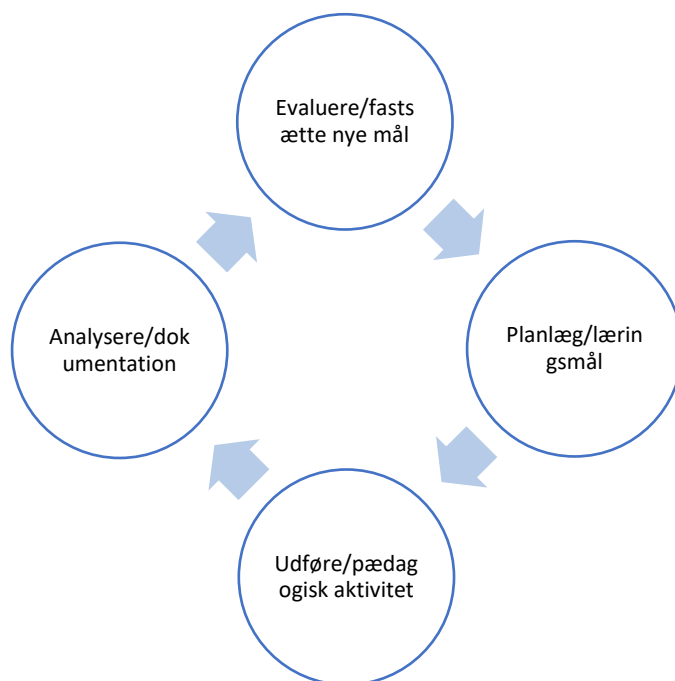
Her kan refleksionsspørgsmålene være:

- Hvordan forholder det pædagogiske personale sig til børnene i aktiviteten?
- Hvilke børn bliver set og hørt og får respons, hvilke børn gør ikke, og hvorfor?
- Hvilket børne- og læringssyn ligger til grund for det pædagogiske personales måde at relatere til og kommunikere med børnene på?
- Hvordan reagerer børnene på personalets ageren?

Vi benytter vores analyse/evalueringsmodeller når det pædagogiske personale fx har planlagt projekter og skal evaluere. Vi tilstræber løbende at forholde os til den pædagogiske praksis, og det gør vi på teammøder og personalemøder, hvor det pædagogiske personale reflekterer

over egne handlinger og pædagogiske praksis og hvordan, de fremadrettet kan arbejde med fokus på læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Analyse/Evalueringsmodel:

--	--	--

	Personalet	Børnene
1	Hvad ville jeg?	Børnenes perspektiv
2	Hvad gjorde jeg?	Hvad gjorde børnene?
3	Hvad lærte jeg?	Hvad lærte børnene?
4	Hvordan kan/kunne jeg se det?	
5	Hvor er jeg nu	Hvad optager børnene